

Till Östermalms stadsdelsnämnd
Anna-Lena Christensson Österberg
Box 21 156
104 51 Stockholm

Ansökan om ekonomiskt anslag gällande Stora Skuggans 4H-gård.

Inledning

Stora Skuggans 4H-gård bedriver en mycket viktig verksamhet av social karaktär. Under åren har bidragen urholkats och kostnaderna ökat. Vi ser med oro på denna utveckling som inneburit neddragning av både djur och personal.

Bakgrund

Stora Skuggans 4H-gård på Norra Djurgården i Nationalstadsparken har funnits i drygt 20 år och är känd som en av Stockholms oaser. Gården fungerar också som representationsgård för alla 4H-gårdar i hela Sverige.

Redan när gården byggdes –85 var intentionen att göra anläggningen handikappanpassad. Gårdens verksamhetsmål är att driva en barn och ungdomsverksamhet i föreningsregi som så långt som möjligt ska efterlikna en riktig bondgård där alla oavsett handikapp ska kunna vara med.

Ett stort antal besökare kommer varje år till Stora Skuggan, över 250 000.

Ett stort ideellt engagemang finns i olika åldrar.

Riksförbundet Sveriges 4H är huvudman vilken är en politisk och religiös obunden ungdomsorganisation som finns i över 80 länder.

Gårdens verksamhet

Gården är öppen för allmänheten alla dagar i veckan. Förutom alla de spontana besökare som kommer, ung som gammal, bokar grupper från förskolor, skolor samt olika grupper med funktionshinder in sig för guidade visningar samt häst och vagturer hela året.

Barn och ungdomar med funktionshinder är även aktivt med i vår dagliga verksamhet. Bland annat drivs integrerad eftermiddagsverksamhet enligt LSS sen många år tillbaka. Deltagarna kommer efter skolan, eller vistas på gården när de har lov och deltar i våra aktiviteter.

4H-klubben har 450 medlemmar och en omfattande barn och ungdomsverksamhet. Här finns en aktiv ungdomsledarstab med många ungdomar som är mycket engagerade.

En omfattande lägerverksamhet erbjuds under sportlov, sommarlov, höstlov etc.

Helgskötarsektionen är helt ideell och består av ett stort antal vuxna som sköter gården alla helgdagar året om.

Medlemmarna får tidigt vara med och bestämma vad som ska ske på gården.

4H arbetar efter mottot "Lära genom att göra" och alla får delta utifrån sina egna villkor och förutsättningar.

4H-gården försöker i så stor utsträckning som möjligt arbeta med gårdens egna produkter. Detta gäller både vid försäljning, samt inom 4H-verksamheten. Under lägeraktiviteter får barnen t ex lära sig att karda ull, spinna tova mm från gårdens egna ryafår. Under hösten säljs det hemlagad sylt och saft, rönnbärsgelé mm på höstmarknaden.

Pedagogiken på gården

En viktig del är att så långt som möjligt utbilda våra barn och ungdomar samt alla besökare i form av skolklasser, förskolor mm i kretsloppet kring bondgården. Vi bedriver undervisning om livet förr och gamla bondgårdstraditioner. Det ställs höga krav på djuren då de måste fungera i olika sammanhang. En stor del läggs på hantering av djuren från tidig ålder.

I pedagogiken ingår även att de yngre deltagarna lär av de äldre. Ett ledarsystem från 12-13 års ålder finns under ledning av personal och styrelse.

4H-företag en 100 årig tradition.

En pedagogisk plan finns gällande djurhållningen och detta genomsyrar verksamheten varje dag. Som exempel kan nämnas att barnen får ha sitt eget 4H-företag. Det kan innebära att ansvara för ett av djuren på gården. Barnet skriver då dagbok om det speciella djuret och utvecklar sina kunskaper kring djuret.

När barnet slutfört sitt 4H-företag erhålls ett s k 4H-företagsmärke, liknande simmärken i olika valörer. Detta stärker barnen och ungdomarna i entreprenörskap samt ekonomiskt tänkande. Medel från Sparbanksstiftelsen har skänkts för att utveckla 4H-företagen på gården. Ett av det mest lyckade 4H-företaget är barnkalas som några ledare startat som 4H-företag. Det lever nu vidare och ledarna arbetar med barnkalasen varje helg.

4H-gårdens sociala betydelse

Gården är och har varit mycket betydelsefull för många barn och ungdomar med lite sämre hemförhållanden.

Här finns trygghet och en miljö som liknar ett hem.

Vuxna som engagerar sig och ledare som är bra förebilder.

Många äldre som är ensamma kommer ofta som ständigt återkommande besökare under åren. Även för denna målgrupp är 4H-gården mycket betydelsefull.

Samarbetspartners.

Ett stort antal samarbetspartners finns, bland annat sjukhus med patienter med ätstörningar.

Gården samarbetar också med olika dagliga verksamheter, skolor, andra organisationer som t ex Blå Stjärnan, Studieförbundet, olika hundföreningar mm.

Vårt djurbestand och deras betydelse

Djuren på gården består av bondgårdsdjur. Ett stort arbete läggs ner på utrotningsshotade Svenska lantraser. Samarbete med djurparker och avelsutbyten förekommer i stor utsträckning. För närvarande finns kor av rasen Fjällnära, den Nordsvenska hästen, Ölandshöns, Ryafår, Jämtgetter samt andra vanligt förekommande raser.

Djurens betydelse på gården är omfattande. Att sköta djuren ger ett ökat självförtroende och ökad självkänsla. Några exempel på detta är t ex flickor med ätstörningar som får vara tillsammans med djuren och då inte fokuserar lika mycket på sig själva, utan mer på djuren. Integrering av olika grupper med t ex ett handikapp går också lättare då fokus läggs på 4H-verksamheten och djuren.

4H-gårdens drift och ekonomi.

Gården är till 50 % självförsörjande och arbetar mycket målmedvetet för att klara verksamheten ekonomiskt. Guidningar, häst och vagnkörningar, barnkalas, lägeravgifter mm är exempel på egeninkomster.

Stockholms stad Idrottsförvaltningen ger föreningsbidrag, hyresbidrag samt aktivitetsbidrag. Detta sammanlagt täcker tyvärr inte gårdens driftkostnader.

Under åren har bidragen urholkats i takt med att driften av gårdens kostnader har ökat. De ideella krafter som finns tillsammans med personalen lägger ner stor möda för att försöka få in mer ekonomiska medel. Ungdomsledarna anordnar marknader, ponnyridning, barnkalas försäljning av olika produkter, samarbeten med företag mm.

Tyvärr har vi på grund av ekonomiska begränsningar varit tvungen att dra ner på våra resurser både gällande djuren samt personal.

Handikappanpassning och tillgänglighet

Vi försöker att vara tillgängliga för alla grupper av barn och ungdomar, med eller utan funktionshinder. Under lång tid har vi tagit emot praktikanter och praoelever med funktionshinder och har alltid arbetat aktivt för att alla ska kunna delta i vår verksamhet. Ekonomiska medel från fonder har gjort att vi fått möjlighet att utveckla olika hjälpmedel för funktionshindrade på gården, t ex handikappramp.

Bland fondgivarna kan nämnas Astrid Lindgren, Kronprinsessan Victorias fond, Petrus och Augusta Hedlunds stiftelse, Sparbanksstiftelsen.

En förutsättning för att alla ska kunna vara med oavsett handikapp är att miljön på gården görs tillgänglig så att rullstolsburna aktivt kan vara med. Flera ställen behöver förbättras.

Att inte kunna delta t ex för att utfodra djuren för att handikappet sätter stopp i praktiken, är ett problem som är tydligt på flera ställen. Vi arbetar nu med olika lösningar t ex på kaningården för att förbättra tillgängligheten för rörelsehindrade så att de lättare går att komma in där och arbeta.

Behoven för tillgänglighetsanpassning av gården är dock stor varför vi har svårt att tillfredställa dessa.

Slutord

Avslutningsvis söker vi härmed bidrag från Östermalms stadsdelsnämnd till en summa av 250 000 kr för 4H-gårdens hela verksamhetsområde.

Vidare söker vi ytterligare 150 000 kr för att förbättra tillgängligheten för funktionshindrade barn och ungdomar.

Med hopp om ett positivt svar från er samt ett varmt välkomnade till er att besöka 4H-gården på Stora Skuggan.

Stora Skuggans styrelse genom
4H-gårdsföreståndare Annika Jansson

